

Рим утврђује визију — број шест

Пророчке полемике у адвентистичкој историји: разумевање сукоба између Урије Смита и Џејмса Вајта о Данилу 11:36

Jeff Pippenger

2024-08-14

Обраћамо се на шест линија пророчких спорова који су се појавили у историји адвентизма од 1798. године па све до данашњег дана.

„У историји и пророштву Реч Божја приказује дуготрајни сукоб између истине и заблуде. Тај сукоб још увек траје. Оно што је било, поновиће се. Старе распре биће оживљене, а нове теорије непрестано ће настајати. Али Божји народ, који је у свом веровању и испуњењу пророштва узео учешћа у објављивању порука првог, другог и трећег анђела, зна где стоји. Они имају искуство које је драгоцене од чистог злата. Они треба да стоје чврсто као стена, држећи почетак своје поузданости непоколебљиво до краја.“ Selected Messages, књ. 2, 109.

Претходни чланак бавио се првом и последњом полемиком о римској сили, а сада ћемо размотрити полемику која је настала између Урије Смита и Џејмса Вајта. Урија Смит је унео своје сопствено „приватно тумачење“ у тридесет шести стих.

„СТИХ 36. И цар ће чинити по својој вољи; и узвисиће себе, и величаће себе изнад свакога бога, и говориће чудесне ствари против Бога над боговима, и напредоваће док се не наврши гнев; јер ће се извршити оно што је одређено.

„Цар који се овде уводи не може означавати исту силу која је последња била споменута; наиме, папску силу; јер ове појединости не би одговарале ако би се примениле на ту силу.“ Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 292.

Смит је признао да је сила у претходном стиху била „папски Рим“, али тврди да особине из тридесет шестог стиха нису пророчке особине које идентификују папски Рим. Та тврдња је лажна. Треба имати на уму да је у побуни 1863. године седам времена из двадесет шестог поглавља Левитске књиге било стављено по страни, и стога је представљање седам времена на обе Авакумове таблице било одбачено. И карта из 1843. и карта из 1850. приказују седам времена у самом средишту карата, а оба приказа постављају крст у средиште линије седам времена. Када је 1856. године дошла нова светлост о седам времена и потом била одбачена, то је означило одбацивање Авакумове две таблице, а такође и ауторитета Духа пророштва, који тако јасно потврђује да је обе карте усмерио Бог.

Према Сестри Вајт, последња Сотонина превара јесте да учини бездејственим сведочанство Духа Божјег, а овде је прва превара била да учини бездејственим сведочанство Духа Божјег, и она је такође представљала истовремено одбацивање темељних истина на обе карте, а нарочито седам времена.

При побуни 1863. године, нико други до Урија Смит начинио је фалсификовану карту из 1863. године, која је уклонила линију седам времена. До 1863. године Урија Смит је затворио очи пред светлошћу седам времена, и није био у стању да види да постоје два „гнева“ која Данило поистовећује. Та два гнева представљају седам времена над северним царством Израела и јужним царством Јуде. Први, над десет северних племена, отпочео је 723. године пре Христа и завршио се 1798. године, а други је отпочео 677. године пре Христа и завршио се 1844. године.

Гаврило је дошао Данилу у осмом поглављу да објасни визију *marah*, и у вези са својим делом пружио је друго сведочанство за 1844. годину. Две хиљаде и три стотине година из осмог поглавља Данилове књиге завршиле су се 1844. године, али се исто тако тада завршила и последња од две негодовања против северног и јужног царства.

И рече: Ево, обзнанићу ти шта ће бити на крају гнева; јер у одређено време биће крај.
Данило 8:19.

Последњи свршетак претпоставља први свршетак. Последње од та два негодовања, што је једноставно други израз за седам времена, окончало се 1844. године, а прво негодовање окончало се 1798. године. Стих за који је Смит тврдио да не садржи никакве одреднице о папској власти означио је годину у којој ће папство примити своју смртну рану.

И цар ће чинити по својој вољи; и узвисиће се, и величаће себе изнад свакога бога, и говориће чудесне ствари против Бога над боговима, и напредоваће док се гнев не изврши; јер ће се извршити оно што је одређено. Данило 11:36.

„Цар“ у тридесет шестом стиху „напредоваће док се гнев не изврши“. Запазите шта Смит пише о Данилу, осмој глави, стиховима двадесет трећем и двадесет четвртном, у истој књизи у којој тврди да папска власт не поседује одговарајућа обележја да би испунила тридесет шести стих.

„СТИХ 23. И у потоње време њиховога царства, кад преступници наврше меру, устаће цар жестока лица, вешт у загонеткама. 24. И сила ће му бити велика, али не његовом сопственом силом; и чудесно ће пустошити, и напредоваће, и деловаће, и погубиће моћне и свети народ. 25. И својом лукавошћу учиниће да превара успева у његовој руци; и узвисиће себе у своме срцу, и миром ће погубити многе; устаће и на Кнеза над кнезовима; али ће бити сломљен не руком.

„Ова сила настаје после четири поделе царства јарца у последње време њиховог царства, то јест, при крају њиховог тока. Она је, наравно, иста као мали рог из 9. стиха и даље. Примените то на Рим, као што је изложено у напоменама на 9. стих, и све је складно и јасно.

„Цар оштра лица.“ Мојсије, предсказујући казну која ће доћи на Јевреје од исте ове силе, назива је „народом оштра лица“. Пон. зак. 28:49, 50. Ниједан народ није пружао страховитији приказ у бојном поретку од Римљана. „Који разуме загонетне речи.“ Мојсије, у управо наведеном Писму, каже: „Чијега језика нећеш разумети.“ То се није

могло рећи за Вавилонце, Персијанце или Грке у односу на Јевреје; јер су се халдејски и грчки језик у већој или мањој мери употребљавали у Палестини. С латинским, међутим, то није био случај.

„Кад преступници наврше меру.“ Све време се има у виду веза између Божјег народа и њихових угњетача. Због преступа његовог народа они су били предати у ропство. А њихово истрајавање у греху навукло је тежу казну. Ни у једно време Јевреји, као народ, нису били морално покваренији него у време када су дошли под власт Римљана.

„Силан, али не својом сопственом силом.“ Успех Римљана у великој мери је дугован помоћи њихових савезника и поделама међу њиховим непријатељима, које су они увек били спремни да искористе. И папски Рим је такође био силан посредством световних власти над којима је вршио духовну власт.

„Он ће чудесно уништавати.“ Господ је Јеврејима преко пророка Језекиља рекао да ће их предати људима који су „вешти у уништавању“; а покољ милион и сто хиљада Јевреја приликом разорења Јерусалима од стране римске војске био је страшна потврда пророкових речи. И Рим је у својој другој, или папској, фази био одговоран за смрт педесет милиона мученика.

„И својом ће мудрошћу учинити да превара напредује у његовој руци.“ Рим се, више од свих других сила, одликовао политиком лукавства, посредством које је народе довео под своју власт. То важи и за пагански и за папски Рим. И тако је миром многе погубио.

„I Rim se, najzad, u licu jednoga od svojih namesnika, podigao protiv Kneza nad knezovima, izričući smrtnu presudu Isusu Hristu. ‘Ali će biti skršen ne ljudskom rukom’, izraz koji poistovećuje uništenje ove sile sa udarcem po kipu iz 2. poglavlja.“ Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 202–204.

Смит у датом одломку, на два места, указује да су пророчке одлике паганског и папског Рима међусобно заменили, јер су оне напосто пројава Рима у његове две фазе, као што је мешавина гвожђа и глине у другој глави Данила, коју Сестра Вајт препознаје као симболе црквене и државне политике. Када Данило у стиховима којима се Смит бави каже да ће Рим „напредовати и делати“, и да ће Рим „учинити да лукавство напредује у његовој руци“, Смит тврди да у тридесет шестом стиху „цар“ који ће „напредовати док се не наврши гнев“ означава пророчку одлику и паганског и папског Рима. Потом тврди да се ниједна од одлика Рима у тридесет шестом стиху не односи на папску власт.

Позвали смо се на Смита као потпору за поистовећење Рима са разбојницима који утврђују виђење, а једно од четири пророчка обележја у четрнаестом стиху јесте да се Рим узвисије.

И у то време многи ће устати против цара јужнога; и насилници из твога народа уздићи ће се да утврде виђење; али ће пасти. Данило 11:14.

Смит тврди да се одреднице о цару у тридесет шестом стиху не подударају са папском влашћу, премда је раније заступао став да је у четрнаестом стиху реч о Риму који самога себе узвисије. Ипак, цар у тридесет шестом стиху „узвисиће се“. Тај исти цар у тридесет

шестом стиху „говориће чудесне ствари против Бога над боговима”. У Данилу ће папска власт „говорити велике речи против Свевишњег”, а у књизи Откривења папска власт хули против Свевишњег.

И беху му дата уста која говораху велике ствари и хуљења; и би му дата власт да чини четрдесет и два месеца. И отвори уста своја на хулу против Бога, да хули на име Његово, и на шатор Његов, и на оне који обитавају на небу. Откривење 13:5, 6.

Свака пророчка одредница о папској власти поистовећена је у тридесет шестом стиху.

И цар ће чинити по својој вољи; и узвисиће себе, и величаће себе изнад свакога бога, и говориће чудесне ствари против Бога над боговима, и напредоваће докле се гнев не наврши; јер што је одређено, то ће се извршити. Данило 11:36.

Људски коментатори су много пута непоуздани, али многи адвентистички коментатори сведоче о очигледној истини да је апостол Павле, када је говорио о човеку греха, у 2. Солуњанима парафразирао управо тридесет шести стих.

Нико да вас не превари ни на који начин; јер тај дан неће доћи, док најпре не дође отпад, и не открије се човек греха, син погибли; који се противи и узвисује изнад свега што се назива Богом или што се обожава, тако да он, као Бог, седи у храму Божјем, показујући себе да је Бог. 2. Солуњанима 2:2, 3.

Тридесет шести стих каже да ће се „он узвисити и величати изнад свакога бога“, а Павле каже: „да се открије човек безакоња, син погибли; који се противи и преуноси изнад свега што се назива Богом или се поштује.“ Јасно је да Смит није имао никакво пророчко овлашћење да тврди како је цар из тридесет шестог стиха различит од цара о коме је реч у стиховима који воде до тридесет шестог стиха. Граматички, није имао никакво оправдање за своју погрешну примену, а његова тврдња да је тако поступио зато што тридесет шести стих не поседује никаква обележја папске власти била је извртање Писма у покушају да се успостави лично тумачење.

И имамо још поузданију пророчку реч; и добро чините што пазите на њу као на светлост која светли на тамном месту, док не осване дан и Даница не изађе у срцима вашим; знајући најпре ово, да ниједно пророчанство Писма не бива по сопственом тумачењу. Јер пророштво никада не настаде вољом човечијом, него свети људи Божји говораху покретани Духом Светим. 2 Петрова 1:19–21.

Током година лаодикијског адвентизма било је много адвентистичких теолога, пастора и писаца који су се бавили питањем да ли сматрају да је Смитова примена исправна или погрешна. Један аустралијски пастор, Луис Вер, који је одавно преминуо, провео је већину своје службе супротстављајући се Смитовом лажном пророчком моделу. Разлог његовог противљења није био једноставно то што је Смит на крају поистоветио цара који долази своје крају у четрдесет петом стиху са Турском, него је Смитова поставка такође произвела и погрешну примену Армагедона. Осамдесетих година прошлог века, или отприлике тада, један адвентистички писац написао је књигу под насловом *Adventists and Armageddon*, Have

we Misunderstood Prophecy? Име аутора је Доналд Менсел, а књига је и даље доступна.

Мансел прати историју која је водила ка Првом светском рату и Другом светском рату, показујући да су, када се увидело да се оба та рата приближавају, адвентистички јеванђелисти почели да користе Смитову погрешну примену Турске која маршира ка дословном Јерусалиму као знак Армагедона и краја света. Он показује, на основу црквених чланских спискова, да су, како се сваки од тих ратова приближавао, многе душе биле приведенe у чланство Адвентистичке цркве, на темељу пророчког нагласка јеванђелиста изведеног из Смитовог погрешног схватања Армагедона.

Када се било који од тих ратова окончао, а погрешна предвиђања нису се испунила, црква је изгубила више чланова него што их је задобила посредством пророчког модела који је Смит сачинио.

Кроз Смитово одбацивање темељне поруке милерита, и његову спремност да промовише своје приватно тумачење стихова тридесет шест до четрдесет пет у књизи пророка Данила, Смитова логика је произвела пророчки модел заснован на текућим догађајима.

У расправи између Смита и Џејмса Вајта о цару који долази своме крају у последњем стиху Једанаесте главе Данила, Џејмс Вајт је изнео логику која је сажето представљала Смитов песковити пророчки темељ. Вајт је учио да „пророштво производи историју, али историја не производи пророштво.“

Адвентистички јеванђелисти који су деловали пре оба рата користили су развој историјских догађаја да изложе Смитов погрешни пророчки модел Армагедона, и њихов рад, који је уочи ратова изгледао тако благословен, донео је у крајњем исходу нето губитак када се показало да је тај пророчки модел заснован на приватном тумачењу.

Чувајте се лажних пророка, који вам долазе у овчијем руху, а изнутра су грабљиви вуци. По плодовима њиховим познаћете их. Бере ли се грозђе с трња, или смокве с чичка? Тако свако добро дрво рађа добре плодове, а рђаво дрво рађа зле плодове. Добро дрво не може рађати зле плодове, нити рђаво дрво може рађати добре плодове. Свако дрво које не рађа добар плод сече се и у огањ баца. Дакле, по плодовима њиховим познаћете их. Матеј 7:15–20.

Смитова спремност да заступа приватни пророчки модел о цару у тридесет шестом стиху донела је плод и у томе што је створила и погрешну примену шестог зла и Армагедона.

И шести анђео изли чашу своју на велику реку Еуфрат; и вода њезина пресахну, да се приправи пут царевима од истока сунчаног. И видех три нечиста духа, као жабе, где излазе из уста аждаје, и из уста звери, и из уста лажнога пророка. Јер су то духови ђаволски, који чине чудеса, и излазе к царевима земаљским и целог света, да их саберу на бој за онај велики дан Бога Сведржитеља. Ево, долазим као лопов. Блажен је онај који бди и чува хаљине своје, да не иде го, и да не виде срамоту његову. И сабра их на место које се јеврејски зове Армагедон. Откривење 16:12–16.

Као што смо раније указали, шесто зло долази после завршетка времена човекове пробе; стога упозорење које позива да се чувају хаљине мора се односити на питање кушње које настаје пре него што Михаило устане, човекова проба се заврши и прво зло отпочне. Шесто зло препознаје делатности аждаје, звери и лажног пророка, који су троструки савез што се уједињује при ускоро долазећем закону о недељи. Тај троструки савез је савремени Рим, а симбол који препознаје и успоставља троструки савез савременог Рима јесу „разбојници твога народа“, који се „узвишују да утврде виђење“ и „падају“.

Опомена шестог зла, када се разуме, омогућава души да сачува своје хаљине; али ако се одбаци, оставља душу голом, што је једно од пет обележја Лаодикијца. Симбол који утврђује ту опомену јесу разбојници твога народа, који узвисују сами себе и на крају падају. Соломон је рекао да, ако Божји народ нема то виђење, пропада.

Где нема визије, народ пропада; а ко држи закон, благо њему. Приче 29:18.

Јеврејска реч „погинути“ значи „учинити нагим“, а Јован је забележио: „Благо ономе који бди и чува своје хаљине, да не иде наг и да се не види срамота његова.“ Смит је погрешно у вези са царем Севера, и тај лажни пророчки темељ омогућио му је да развије пророчанску примену која, ако се прихвати, производи нагост, што је симбол Лаодикијаца, који бивају избљувани из уста Господњих.

Смиту није представљало никакву тешкоћу да своје ново лажно поистовећење Цара Севера брани насупрот мужу пророчице, Џејмсу Вајту. Адвентистички историчари, као и сестра Вајт, осврћу се на њихово чувено неслагање. Елен Вајт је укорила и свога мужа и Смита зато што су допустили да њихово разилажење у мишљењу о томе ко је представљен царем севера у једанаестој глави Данила буде изнето у јавност. У првој адвентистичкој публикацији после Великог разочарања 1844. године, Џејмс Вајт је написао:

„Да је Исус устао, и затворио врата, и дошао к Старцу дана, да прими своје царство, у 7. месецу 1844. године, у то потпуно верујем. Видети Лука 13:25; Матеј 25:10; Данило 7:13,14. Али устајање Михаила, Данило 12:1, изгледа да је други догађај, ради друге сврхе. Његово устајање 1844. године било је да затвори врата, и дође к своме Оцу, да прими своје царство, и власт да царује; али Михаилово устајање јесте да покаже своју царску власт, коју већ има, у уништењу безбожника, и у избављењу свога народа. Михаило треба да устане у време када последња сила у 11. поглављу дође своме крају, и не буде никога да му помогне. Та сила је последња која гази праву Божју цркву; и како је права црква још увек погажена, и одбачена од целокупног хришћанства, следи да последња тлачитељска сила још није ‘дошла своме крају;’ и Михаило још није устао. Та последња сила која гази свете приказана је у Откривењу 13:11-18. Његов број је 666.”
Џејмс Вајт, A Word to the Little Flock, 8.

Када је Смит увео своју такозвану „нову светлост“ у погледу „последње силе у једанаестом поглављу Данила“, Џејмс Вајт је Смитову примену видео не као нову светлост, већ као напад на темеље. Расправа о Риму као цару севера у једанаестом поглављу Данила, која се водила између Урије Смита и Џејмса Вајта, поседује одређена обележја која ми, као

проучаваоци пророштва, треба да повежемо с другим расправама у адвентистичкој историји у вези са симболом Рима.

Једно од тих обележја јесте увођење приватног тумачења. Друго обележје јесте да примена приватног тумачења захтева извртање једноставне граматике, јер Смит не само да је занемарио чињеницу да се свако пророчко обележје у тридесет шестом стиху односи на Рим, него је занемарио и то да граматичка структура захтева да цар из тридесет шестог стиха мора бити исти цар какав је представљен у претходном одломку.

Још једна одлика јесте да је приватно тумачење представљало одбацивање темељних истина. Још једна је да оно представља одбацивање ауторитета Духа пророштва. Још једна карактеристика јесте да ће прва погрешна замисао у погледу Рима довести до пророчког модела који онемогућава човеку да сачува своје хаљине док се приближава завршетку времена људске кушње. Још једна је била спремност да своје приватно тумачење јавно промовише. Још једна је да се приватно тумачење неизоставно поистовећује са новом светлошћу. Све ове одлике представљене су у оквиру садашње расправе о „разбојницима твога народа“.

Када се последња римска распра, која је била предочена првом римском распром која је поистоветила „разбојнике твога народа“, доведе у везу са пророчком линијом распре Урије Смита и Џејмса Вајта, видећемо да ће једна класа градити свој пророчки модел на приватном тумачењу, које одбацује темељну истину.

Одбацивање темељних истина само по себи представља одбацивање ауторитета Духа пророштва, који тако снажно брани те темељне истине. Та група ће такође бити спремна да јавно изнесе своје гледиште, без обзира на било какве забринутости које би могле бити изнете у погледу утицаја који би то учење могло имати на Божји народ широм света.

Непосредно после 1844. године, у првој генерацији адвентизма, уведена је још једна расправа о Риму. Та расправа наставила је да се подстиче све док лажно гледиште није било прихваћено у трећој генерацији адвентизма. Размотрићемо расправу о „свакодневной“ као четврту од шест линија које сада разматрамо у моделу „ред на ред“.

Али пре него што размотримо четврту линију римских спорова, потребно је да се подсетимо да смо у претходном чланку, када смо се бавили десетим стихом једанаестог поглавља Данила, изјавили: „Десети стих такође непосредно повезује ‘седам времена’ из Левитске двадесет шест са скривеном историјом, али та линија истине је изван онога што овде излажемо.“

Урија Смит је био предводник у одбацивању седам времена 1863. године. Он је одбацио умножавање знања о том предмету које је било изложено у чланцима о тој теми, које је написао Хирам Едсон и које је Review објавио 1856. године. Последице чињенице да је Смит био повезан с покретом који је излагао седам времена, а који је потом одбацио умножавање знања управо о том предмету, такође су изван теме карактеристика Смитовог увођења онога што је тврдио да је нова светлост о предмету цара севера; али када будемо

закључили наш преглед линије адвентистичких контроверзи о Риму, вратићемо се и значају десетог стиха једанаесте главе Данила, као и онеме што је представљено Смитовим одбацивањем лаодикијске поруке која је стигла 1856. године са умножавањем знања о седам времена.

„Наша вера у погледу порука првог, другог и трећег анђела била је исправна. Велики међаши које смо прошли непокретни су. Иако војске пакла могу настојати да их ишчупају из њиховог темеља и да ликују при помисли да су у томе успеле, ипак не успевају. Ови стубови истине стоје чврсто као вечна брда, непокренути свим напорима људи удруженим са напорима Сатане и његове војске. Много можемо научити, и треба стално да истражујемо Писмо да бисмо видели да ли је ово тако.“ *Evangelism*, 223.

„Velike međašne tačke istine, koje nam pokazuju naš položaj u proročkoj istoriji, treba brižljivo čuvati, da ne bi bile oborene i zamenjene teorijama koje bi donele zabunu, a ne istinsku svetlost.“ *Selected Messages*, knjiga 2, 101, 102.

„У ово време биће учињени многи напори да се поколеба наша вера у питање Светиње; али ми не смемо узмакнути. Ниједна игла не сме бити померена из темеља наше вере. Истина је и даље истина. Они који постану несигурни одлутаће у погрешне теорије и на крају ће се затећи као неверници у погледу на раније доказе које смо имали о томе шта је истина. Стари међаши морају бити сачувани, да не бисмо изгубили своје усмерење.“ *Manuscript Releases*, volume 1, 55